

Napravimo k sklepu jasen račun! Za Pašič-Pribečević-Puceljevo vlado je glasovalo 148 poslancev. Vseh mandatov je 419, torej vlada ima za seboj v parlamentu komaj dobro tretjino. Če bi bili navzoči vsi Radičevići in vsi poslanci, katerim so mandate razveljavili, pa bi ne trebalo niti demokratičnih in samostojnih izdajalcev koristi slovenskega ljudstva in predlog in ž njim vlada bi padla. Ali vidite, kakšna nesreča je za slovensko in hrvatsko ljudstvo tudi neumna Radičeva zapečnjaška politika?

Pametni in trezni na plan! Odpirajte od moža do moža nepoučenim in nezavednim oči, da ne zadene pri prihodnjih volitvah ljudstva zopet nesreča! Pravočasno kličemo in pravočasno se svarimo!

Puceljevo verižništvo.

Kako nesramno izkorišča minister Pucelj svoj položaj (da ne rečemo v svoj žep) v korist krogov, h katerim pripada Pucelj po svojem mesarskem in birtovskem poklicu, dokazuje dejstvo, da sta vzela Pucelja v hrambo beograjski «Trgovinski Glasnik» in ljubljanski «Trgovski list». Oba ta dva lista zastopata koristi trgovskih in industrijskih krogov, katerim pač ni na tem, da se potegujejo za koristi kmetijskega stanu, kar se je pokazalo lani na njihovem shodu v Ljubljani, ko so zahtevali povišanje vseh davkov, kar jih mora plačati kmet, češ, da jih še premalo plačuje.

Ko je začel dinar naraščati v svoji vrednosti, je začela padati cena samo kmetijskim proizvodom, ne pa tudi industrijskim. Mi smo nedavno na tem mestu ugotovili to dejstvo in povdarili potrebo, da se kmet osamosvoji od nesolidnih trgovcev in prekupčevalcev s tem, da zmanjša potrebo kritja svojih potrebščin industrijskih proizvodov, v kolikor jih lahko sam doma napravi; z druge strani pa naj ne izdaja gotovine brez potrebe, pač pa da plačuje obrtnike, kakor kovače, tesarje, čevljarje itd. v poljskih pridelkih po dnevni ceni. S tem izključi prekupčevalce, plačano delo mu pride ceneje, za preostanek svojih pridelkov, če mu ne bo treba trošiti gotovine za druge stvari, pa mu bodo potem morali plačevati trgovci in prekupčevalci višje cene. Kar pa kmet v drobni prodaji v mestu prodaja, pa itak pride neposredno v roke delavskih in uradniških slojev in je s tem izključeno vsako velekapitalistično odiranje kmeta in malega človeka. Le od tega in pa od združništva v zvezi s pametno kmetisko in združno zakonodajo se more pričakovati uspeha v povzdigi kmetijstva.

Sedaj pa pogledimo, kako rešuje poljedelski minister Pucelj kmetijsko vprašanje. Sam «Trgovski list» se — di in pravi, da je «nenavadno, da mora poljedelski minister braniti interese trgovine» in dalje, da je «... minister Pucelj napravil uslugo trgovskim in industrijskim krogom, ko je začel forsirati (pospeševati) odpravo izvoznih carin za nekatere življenske potrebščine. Vsem je še v živem spominu, kako je Pucelj v družbi z zloglasnim Pašičevim sinom prodal v Švic pod ceno in pod roko živino, ki jo je naša država imela prejeti iz Nemčije kot vojno odškodnino, dočim je srbski kmet brez živine za obdelovanje polja. Najlepše pa je to, da se bo sedaj moralo srbskim kmetom za v vojski rekvirirano in nevrnjeno živino plačati odškodnino v gotovini. Pa tudi naši kmetje, ki so morali dajati vozove in živino za vojaške akcije na Koroškem, dosejaj se niso dobili niti vinarja odškodnine. Tako je torej delovanje mesarja Pucelja v kmetisko korist.

Ko je bila vrednost našega denarja napram italijanski liri zelo nizka, so pribajali Lahi v naše kraje in razmeroma dobro plačevali naše živino, katero kmet ni mogel prehraniti čez zimo vsled pomanjkanja krme ob potelni suši. Kaj je napravil mesar Pucelj in ž njim prekupčevalci Mermolja in drugi samostojni repki? Za branil je, da Lahi niso smeli kupovati živine neposredno pri kmetih, marveč samo potom prekupčevalcev, ki so zaslužili pri kupčijah celo po 5 kron pri kg žive vage, dočim bi sicer ta dobiček moral dobiti kmet. Proti temu izkoriščanju kmeta od strani samostojnih prekupčevalcev je takrat protestiral naš klub potom posl. Brodarja.

Mimogrede omenjamo zaenkrat samo še to, kako je samostojni «Ekonom» hotel oslepariti srbskega kmeta z galico in pa znane Puceljeve zveze z beograjsko «Mesarsko banko» zlasti glede ribolova v Ohridu.

Zaradi nadaljnjega moramo osvežiti spomin tudi glede Vošnjakovega imenovanja za poslanika v Pragi. Ze tekom vojne je Vošnjak igral tako čudno vlogo v inozemstvu, da mu dr. Trumbič kot predsednik Jugoslovanskega odbora ni mogel ničesar zaupati. Po vojni se je pridružil Avramoviču in skušal z njegovo pomočjo doseči poslaniško mesto, po katerem je koprnela njegova soproga, ki je Srbkinja, pravoslavne vere.

Pašič, ki je poznal Vošnjakovo gospo morda bolj ko njehega soproga, se je temu upiral. Ko pa je dr. Vošnjak za 50.000 K, ki jih je plačal samostojnežem, postal poslanec, sta takoj s Puceljem nastavila svoje mreže, in dohtar je vjel poslaništvo v Pragi, mesar pa ministrstvo v Beogradu. To so bile «koristi», ki jih je dobilo slovensko kmetisko ljudstvo, a da ne govorimo o celi vrsti političnih, kulturnih in gospodarskih izdajstev na račun tega ljudstva.

Proti poslanikovanju dr. Vošnjaka v Pragi so se pritoževali celo Čehi in beograjske «Novosti» trdijo, da se je Vošnjak v sporazumu s Puceljem bavil v Pragi bolj s kupčijo in trgovino, kakor pa z diplomatskimi posli. Mu je pač bolj neslo!

Toda vsaka stvar ima svoj konec. Ko so bili nekateri poslanci in ministri v Pragi, so se na lastne oči in ušesa prepričali o Vošnjakovem in Puceljevem «delovanju». Tako je končala Vošnjakova slava v Pragi in

na njegovo mesto je začasno prišel Branko Lazarevič. Pravilno bi bilo, da odleti z Vošnjakom tudi Pucelj. Toda ta se je znal potom Pašičevega sina, s katerim sta v kupčijskih zvezah, prikupiti ministrskemu predsedniku.

Kakor poroča «Kmetijski list», se je Pucelj pismeno obrnil na Pašiča s prošnjo, da ministrski predsednik podpira njegov predlog za odpravo carine na pitane svinje. V tem predlogu pravi Pucelj, da se iz naše države izvaža «za polovico manj svinj, kakor pa jih je izvozila pred vojno majhna Srbija» in zato hoče, da se izvaža več. Ker si ne moremu misliti, da bi bil mesar v svoji stroki tako umsko omejen, moramo predpostaviti, da je gornji stavek napisal samo iz zlobe, ali pa iz koristoljublja, ali oboje. Splošno je znano, da je izvažala svinje pred vojno iz sedanjega državnega ozemlja samo Srbija in deloma Vojvodina. V Avstro-Ogrsko so se morale svinje uvažati tudi za naše kraje, ker prašičereja v Sloveniji ne zadostuje za kritje domačih potreb. Sicer pa mesarju Pucelju ne gre za našo slovensko prašičerejo, pač pa za bogate delničarje beograjske in subotičke klavnice, Kmet v Srbiji in Vojvodini ter v hrastovine bogatih krajih Slavonije sploh ne redi prašičev, kakor pri nas, ampak jih pase na prostem v velkem številu. Te potem svinjski trgovci in delniške klavniške družbe kupujejo po nizki ceni, jih pitajo in potem izvažajo v živem ali zaklanem stanju.

Te trgovce in klavničarje (velekapitaliste), med katere spada tudi zloglasni Rade Pašič, brani in se poteguje za njihov dobiček — mesar Ivan Pucelj, poljonočredni minister.

Da pa niti sam ni na dobičku prikrajšan, skrbi tudi njegova žena, ki je baje dobila od poljedelskega ministrstva dovoljenje za prost izvoz 20.000 prašičev. — Sicer sta v tem oziru služila za vzor Pucelju sokolski harambaša dr. Pestofnik in njegova soproga-trgovka.

Zato razumemo, zakaj ni odletel mesar Pucelj z Vošnjakom vred iz vlade in zakaj brani poljedelskega ministra «Trg. Glasnik», glasilo beograjskih klavničarjev in izvoznicarjev, katerim na čelu stoji Pašičev sin.

Tem samostojnim barantijam bo moralo ljudstvo napraviti konec, predno bodo razni Pucelji začeli kmetu trgati še kožo s telesa.

In «Kmetijski list» se celo hvali z lopovščinami njegovih gospodarjev!!!

Občni zbor Kmetijske družbe.

Prišli ste kmetje, delegati kmetijskih podružnic iz bivše Štajerske, vrli pristaši Slov. kmečke zveze, skoro do zadnjega moža na občni zbor v Ljubljano! Držali ste, kakor vsikdar, tudi sedaj vzorno strankino disciplino. Odličen pristaš SLS je izjavil, da bi se človek zjokal od samega veselja in ganljivosti, če vidi požrtvovalnost, samozavest in zvestobo nasproti stranki od strani štajerskih kmetov in posestnikov. To so kamentiti značaji, stebri krščanske stranke. Zato je tudi zastoj ves boj vseh drugih protiverskih strank, ki se zadržajo neprenehoma v našo stranko z namenom, da bi jo uničile in lažje delale svojo znano pogubonosno politiko.

Kaj ste videli, možje, na zborovanju v Ljubljani? Vedeli ste, da greste v Ljubljano rešit vsaj še toliko, da obdržimo zastopstvo v Kmetijski družbi za kontrolo neplodnosnega delovanja sedanjega strankarskega vodstva. To ste tudi dosegli; obdržali smo število svojih odbojnikov s tem, da ste izvolili kot zastopnike zopet Miha Brenčiča, Jakoba Jana in Alojzija Supaniča, samo značajne, ugledne posestnike. Naša stranka je dobila 92 glasov, nasprotniki, liberalci, demokrati, samostojneži z različnimi birtmi, mesarji in veleposestniki so zbornali vse skupaj in šli proti nam, toda dobili so le 52 glasov. Na Kranjskem se pa zastopniki naše stranke sploh niso udeležili zborovanja. Če je to pravilno postopanje, ne vemo. To naj prevdarijo tovariši iz Kranjske sami. Toda ugodnega utisa na nas Štajerce ta brezbriznost ni napravila.

Kaj smo še nadalje opazili na občnem zboru? Najprvo smo videli, da je družba sedaj v rokah kranjskih birtov, mesarjev in velikih posestnikov in trgovcev. Z lahkoto si izbral kmetiske ljudi od nasičenih mogotcev v raznih usnjatih suknjah. Malo je bilo med njimi pravih kmetov, ki obdelujejo sami svoje polje. Velika večina je bila le gospodarjev, ki samo zapovedujejo, katerim je kmetija postranska stvar. Ti vsi so proti malemu kmetu. To so tisti znani prekupci kmetiskih posestev, ki iščejo vedno ugodnih prilik in celo nesreč na kmetijah, da za ceni denar pokupujejo kmetiska posestva in si arondirajo svojo zemljo, kmete pa pahnejo v bedo, jih ponižujejo v navadne bajtarje in njihove sužnje. V svoji strankarski strasti so se pridružili tem močnejšem tudi nekateri kmetje, kateri se ne uvidijo škodljivega postopanja teh največjih nasprotnikov našega kmetijskega stanu.

Tudi med štajerskimi delegati so bili nekateri zastopniki, ki so se pridružili samostojnim, toda brez uspeha. Mnogo krivde nosijo naši ljudje sami, da izvolijo take delegate. Čudno je vendar, da pride zastopati v Ljubljano naše vrle kmete in pristaše mozirske okolice trgovec Pevec. Glasoval je z nasprotniki; ali ste mu zaupali to mesto s to nalogo, da nastopa proti Vam? Nadalje trgovec Korošec iz Gornje Radgone! Ta je tako vnet kmet, da mora biti povsod, kjer je le treba nastopati proti težnjam krščanske mislečih posestnikov. — Sladkomili bivši «klerikalni» nadzornik Vodušek iz Trbovelj se je dal voliti po liberalcih, samo da je glasoval proti krščanskemu kmetu. Ne čudimo se veleposestnikom in veletrgovcem Robleku, Petovarju ali Paherniku, da dosledno s preziranjem gledajo na malega kmeta. Toda za malo se nam vendar zdi, da jih ni sram

se bratiti s kranjskimi birtmi in mesarji. Saj ste jih lahko opazovali, te politične pajdase, kakš da so! Samo iz strankarstva, iz politične zaslepljenosti niso glasovali za predlog dr. Verstovška, ki je bil edini na mestu in tudi tako podprt in utemeljen, da je moral vsakdo, ki ima še smisla za pravega kmetovalca, glasovati zanj. Šlo je za zvišanje članarine od 40 na 80 K letno.

Dr. Verstovšek je predlagal nasproti predlogu glavnega odbora, ki je zahteval 80 K, da ostanemo pri dosedanji članarini 40 K. Utemeljeval je ta svoj predlog tako: Ko je glavni odbor določil z večino glasov članarino 80 K, še nismo vedeli, da je poljedelsko ministrstvo v ta namen nakazalo 400.000 K podpore, v prvi vrsti za kritje primanjkljaja za «Kmetovalca». Glasom poročila tajnikovega stane «Kmetovalec» za vsakega člana približno 48 K, če vzamemo za podlago število sedanjih udov 18.000. Pri udini 40 K, od katere pripade podružnici 10 K, doplača družba za vsakega člana 18 K, kar pa najde kritje v podpori ministrstva, ker se preostane 76.000 K. Če pa nastavite udino na 80 K, od katerih dobi družba 60 K, tedaj ima družba dobička pri vsakem udu po 12 K, kar znaša lepo svoto 216.000 K in še državno podporo 400.000 K, torej skupaj 616.000 K pribitka. Govornik vpraša, ali je družba za to tukaj, da bode delala dobičke na škodo majhnih kmetov, ali da bode iskala takih dobičkov za preštevilno uradništvo. Družba mora v prvi vrsti delovati za umsko izobrazbo kmetovalcev, širiti posveto med njimi, kar najlažje stori, če širi strokovni list «Kmetovalca» med posestnike. Velika članarina pa odbija male posestnike od družbe, ki bode polagoma postala družba veleposestnikov, birtov in mesarjev. Vsi ti razlogi niso nič pomagali. Birti in veleposestniki so odklonili proti glasovom naših kmetov dr. Verstovškov predlog. Oni hočejo izriniti iz družbe prave kmete.

Se velike netaktnosti in surovosti ne smemo pozabiti. Storil jo je vedoma predsednik sam. Odredil je, da smo morali štajerski kmetje v dvorano na zadnjem koncu. Tam smo morali stati ves čas, ki smo se vozili od daleč že prejšnji dan. Birti in mesarji so široko zasedli vse stole in klopi, ki so bili pripravljene pri sprednjem vходу. Hvala neoliknemu predsedniku Pirca za tako gostoljubni sprejem v Ljubljani. Štajerci smo ga siti čez glavo in si bomo še premislili kedaj, mu delati «štafažo» v Ljubljani. Le naj si zbira okrog sebe same mesarje in birtel! Nas štajerskih kmetov pa ne bo vodil za nos!

Nazadovanje Kmetijske družbe.

Število članov je nazadovalo od 20.000 na 18.000, torej za 11.000 udov. To je zasuga tistega Pirca, ki se samo hvali, kaj je storil za družbo pred pol stoletjem. Sedaj pa se vedno bolj kaže, da je Pirc namenoma vrigel družbo samostojnežem v oblast. Ni čudno, da tako propada; razne potrebščine za kmetijstvo so pa tako drage, da si jih kmetovalci ne naračajo pri družbi, temveč jih kupujejo pri trgovcih po zmernejši ceni. Kmetje torej nimajo nobenih koristi od družbe, zato se je izogibljajo. Sicer pa je g. Pirc dejal, da žvižga na take kmete, zato se oklepa birtov in mesarjev. Kmalu bode zaslužil novo odlikovanje kot umni zaščitnik vseh birtov in mesarjev v deželi.

Poročila predsedstva Kmetijske družbe. Pri zdravilih razmerah bi ne bilo mogoče, da bi se zborovalci zadovoljili s poročili, kakor jih je podal predsednik Pirc. Na dolgo je otrobe vezal ter nekaj blebetal o razmerah na Kranjskem pred dvesto leti. Upali smo, da bomo zvedeli kaj lepih naukov o umnem gospodarstvu, o lepih načrtih za zboljšanje kmetijstva. Toda nič o tem; razne zastarele dogodke iz avstrijskega režima je nam razkladal z zastaranimi nazori g. Pirc; bilo je res dolgočasno poslušati te kvante. Toda naravnost škandal je, kako površno je poročal o proračunu za leto 1923. Nihče ne ve, kaj da je hotel podati zborovalcem. Toda ti so odobrili proračun, ne da bi ga preskušali vsaj v toliko, da bi videli, koliko stane družbo g. Pirc, s svojo pokojnino in veliko številu uslužbencev za svoje neplodnosno delo. Ko bi imeli vsi kmetovalci cele Slovenije vsaj toliko koristi od družbe, kolikor dobijo uslužbenci, bi bili lahko mi zadovoljni. Toda družba ni več tu za kmete, temveč za uradnike! Na kmete, ki iščejo koristi pri družbi, žvižga g. Pirc, uslužbenec pa vedno visoko nagradi, samo da tudi na njega več odpade. Lepa družba!

Občni zbor Kmetijske zveze

se je vršil v Ljubljani 9. t. m. Občnega zbora se je udeležilo 200 delegatov organizacij KZ. Zborovanje je otvoril predsednik KZ poslanec Brodar, ki je podal poročilo načestva o delovanju Kmetijske zveze v minulemu letu in o smernicah delovanja za bodočnost.

Nato je prevzel predsedstvo podpredsednik KZ Pogorelec in podal besedo poslancu Brodarju, ki je govoril o nalogi Kmetijske zveze, o zanikerni skrbi poljedelskega ministra Pucelja za kmeta, o združništvu, kot najmočnejši opori kmetijskega stanu, o politični osamosvojitvi slovenskega ljudstva, o kulturnem boju od strani vlade in demokratskega učiteljstva in na koncu svojega jedrnato podučnega govora je pozval g. poslanec delegate na delo za organizacijo KZ.

Za poslancem Brodarjem je povzel besedo g. dr. Korošec, ki je poročal o notranjepolitičnem in o zunanjepolitičnem položaju naše države in o naši domači politiki ne samo pregledno in jedrnato, ampak tudi z iskrenostjo, ki je takoj našla pot do src poslušalcev. Ni roznata slika, ki jo je narisal, toda tudi obupna ni. — Globoko resnoba se je pokazala na vseh obrazih, ko je dr. Korošec končal svoje poročilo, srca pa je navdajal nov pogum in sveže navdušenje za vstranjanje v boju za naše pravice.

Dr. Koroščevemu govoru je sledilo poročilo g. poslanca Pušenjaka, ki je govoril o novih davkih. Z ozirom na temeljito poročilo g. Pušenjaka je sprejel zbor enoglasno sledečo resolucijo:

«Odklanjamo predloženi vladni načrt davčnega zakona in zahtevamo, da se čimprej izvede izenačenje davkov v celi državi potom davčnega zakona, ki bo obsegal kolikor mogoče malo vrst davkov, in se bo obdavčenje izvršilo po davčni moči in progresivno».

Na to je sledilo poročilo tajništva Kmetijske zveze. Po končanem poročilu tajništva je poročal urednik «Domoljuba» g. Zabret o potrebi časopisja za KZ. Glede agitacije za naše kmetijsko časopisje je bila sprejeta sledeča resolucija:

Občni zbor pozivlja vse Kmetijske zveze, da začno takoj z agitacijo za lista «Domoljub» in «Slov. Gospodar». Vsak član Kmetijske zveze mora biti naročen na enega ali drugega. Naš cilj mora biti, da je v vsaki hiši ali «Domoljub» ali «Slov. Gospodar».

Zborovalci so tudi predlagali kot zvezni znak: križ, klad in grozd. Centrali se je naročilo, da ukrene potrebno glede znaka in legitimacij. Sprejet je bil tudi predlog, da se pripravijo vse potrebne, za izdajanje posebnega lista za odbornike. Po končani razpravi so bile predlagane in sprejete sledeče resolucije:

1. Z ozirom na protiverske odredbe centralne vlade, zadevajoč naše šolstvo, z ozirom na kulturni boj, ki ga vodi Višji šolski svet v Ljubljani proti našemu šolstvu, ki ga po pretežni večini vzdržuje krščansko misleče ljudstvo, z ozirom na sklep Višjega šolskega sveta, da se naj ukinejo zasebna učiteljska in razpusti organizacija krščansko mislečega dijaštva «Razor», z ozirom na denuncijantske in naravnost policijske blejske resolucije liberalnega učiteljstva — izjavlja občni zbor JKZ, da so vsa ta dejstva brezobzirno žaljenje in izzivanje krščanskega slovenskega ljudstva. Občni zbor izjavlja, da bo JKZ vodila najostrejši in brezobzirni boj za krščansko šolo.

Občni zbor poziva načelstvo, da poskrbi, da se v najkrajšem času osnuje posebna organizacija v obrambo krščanske šole.

2. Občni zbor izjavlja, da vodi centralistična vlada, v kateri sede tudi zastopniki SKS, naravnost protikmetijsko carinsko politiko, ki mora ugonobiti malega kmeta. Občni zbor zahteva, da se takoj odpravi ali vsaj zniža carina na prešutarje in živino ter da istočasno poskrbi vlada za prehrano meščanskega in delavskega prebivalstva.

3. Občni zbor JKZ vzame politično poročilo dr. Korošca z odobravanjem na znanje. Odobrava zlasti opozicijsko taktiko Jugoslovanskega kluba v velikem boju za zakonodajno avtonomijo in mu naroča, da se njegova politika giblje tudi nadalje v tej smeri.

Temeljiti razpravi o resolucijah je sledila volitev načelstva. Izvoljeni so bili dosedanji člani.

Končno je še govoril o zavarovanju za živino gosp. živinozdravnik Černe. O združništvu je še govoril g. prof. Remec in pozival na živahno sodelovanje Zadrugne in Kmetijske zveze.

Lepo uspeli občni zbor Kmetijske zveze je trajal od 10. ure predpoldne do treh popoldne, nakar ga je zaključil g. predsednik Pogorelec.

Politični ogled.

Država SHS.

Danes teden se je mudil v Beogradu bolgarski ministrski predsednik g. Stambolijski. Beograjska vlada ga je končno le morala sprejeti, ko je videla, kako ga sprejema Češka in Rumunija. Namen njegovega prihoda je bil odkrit razgovor z vladnimi prvaki v svrhu sporazuma obeh držav in pa obvestilo, kako hoče nastopati Bolgarija na orientalski konferenci. Stambolijski je izjavil novinarjem, da je nujno potrebno prenehati z mržnjo radi nekdanjih bojev med Bolgari in Srbi. Bolgarija je krivca teh bratomornih bojev kaznovala in Srbija, oziroma Jugoslavija, naj Bolgariji nekdanjih grehov vsaj ne očita, če že ne misli tudi sama tako kot Bolgarija postopati z onimi, ki so jih zagrešili. Glede upornikov ali četašev v Macedoniji je dal prav značilno izjavo in beograjska vlada bi dobro storila, če bi o njej malo več razmišljala. Rekel je: «Kadar obravnava vprašanje četašev, je treba, da iščete krivce tudi pri Vas. Med bolgarskimi zemljoradniki in četaši ni nobene zveze. Macedonci delajo proti naši in Vaši miroljubni politiki. Vi ste dobili Macedonijo, pa lahko tudi takoj dobite Macedonce. Smatram, da je Macedonija — balkanska Irška. Macedonci so nemiren element, v katerem se pretaka slovanska, grška, turška in albanska kri. Jaz bi Macedonije niti ne hotel, ker smatram, da bi bila nesreča za Bolgarijo. Ponovno naglašam, da ne mislimo na Macedonijo in nočemo bojev radi nje. Napravite iz Macedoncev poštene državljane in v tem Vas bomo prav radi podpirali. — Generalni štab in vodstvo četašev se nabajata na srbskem ozemlju. Od tam prihajajo vse direktive, tam se vse niti predejo, a mi se v ljub temu ne pritožujemo. Na srbskem ozemlju se pripravljajo krvoprelitje od strani četašev, a za to ne krivimo Vaše vlade.»

Svojih podanikov zadovoljiti, to beograjska vlada res ne zna ali pa noče. Vsi naporji Davidoviča, Protiča in še nekaterih drugih za sporazum s Hrvati in Slovenci naletijo vedno na najhujše zapreke in tudi na prav umazane nakane od strani Pašič—Pribičevića in njihovih pajdašev. Poslanecv hrvatskega bloka, ki se pripravljajo, da pridejo v Beograd in da začnejo enkrat z aktivno politiko, se hoče otresti Pribičević na ta način, da jih hoče s pomočjo predsednika skupščine iz-

ročiti sodišču. Proti muslimanski opoziciji je pa Pašič s svojimi ljudmi, ki so v visoki državni službi, pripravljaj pravi pokolj, kakor se je sedaj razkrilo. Turkom po južni Srbiji se podtikajo zarotniški naklepi in pripravljani so ljudje, ki bi turški življelj najprej izzivali, ob prvi priliki udarili po njem ter tako razvneli pravo državljansko vojno.

Ko so si oskrbeli 800milijonski kredit za vojno, so vladinovi začeli misliti na razne kupčije in liferacije, ki bodo mnogo nesle. Turškega ministra za trgovino hočejo zamenjati s kakim radikalcem, ker turška vladna skupina danes nič ne pomeni in ker radikali Turku ne privoščijo zaslužka. V Bosni nameravajo zgraditi tudi velikansko tovarno za orožje in municijo pod pretvezo, da je boljše, če se vse izdeluje doma in ne kupuje po tujini. V resnici se bo pa pri tem še več «lifralo», že pri nabavah materiala za zgradbo in opremo tovarne se bodo naenkrat lahko vsi ministri napasli.

Pravosodnemu ministru so enoglasno brez vsake razprave odklonili načrt zakona o sodnikih. Lahko si mislite, kako črno nazadnjaški je moral biti, da je celo našim vladnim gospodom predsedal. Minister pravde dr. Markovič se sedaj kuja in grozi z ostavko. Na polju korupcije se je izkazal ta minister tudi v upravljanju vojnih odškodnin. Revežem so že davno ustavili vse podpore, ki so se poprej tudi v samo malih zneskih delile, veliko so pa nagrabili Pašičevi, Markovičevi in Pribičevićevi prijatelji.

Italija in Ogrska.

Inozemski listi so poročali, da je sklenjen med ogrsko in italijansko vlado pravi fašistovski sporazum glede razdelitve Avstrije in pa glede vojne pripravljenosti proti Jugoslaviji. Ogrski državni obvestilni urad sedaj vse te vesti zanika kot neresnične.

Italija in Češka.

Med češkoslovaško in italijansko vlado so bile o priliki nastopa Mussolinijevega kabineta izmenjane brozjavke. Italijanski poslanik v Pragi Cardonaro je izročil zunanjemu ministru dr. Benešu brozjavko Mussolinija, v kateri se naglašja, da se bo italijanska vlada držala dosedanje politike in skušala okrepiti dosedanje prijateljske zveze med češkoslovaško in Italijo. — Češkoslovaški poslanik v Rimu je obiskal Mussolinija, od katerega je dobil zatrdilo, da se bodo v zunanji politiki vse dosedanje smernice vzdržale in da bo italijanska vlada respektirala in izvedla vse v Benetkah sklenjene dogovore.

Orientska konferenca.

Orientska konferenca je odložena na 20. t. m., kar je znamenje, da se zavezniške države še niso popolnoma sporazumele glede svojega nastopa. Francoski zastopnik je sicer izjavil, da je sporazum že dosežen in da so tudi vse vlade za to, da Rusija prisostvuje celi konferenci. Kemalistični odposlanec, ki je že dospel v Losano, je odkrito povedal, da vsako zavlačevanje te konference škoduje, ker so turške mase nestrpne, ker hočejo biti še enkrat na čistem in ker se jim zdi vsako zavlačevanje sumljivo. Če se konferenca hitro in pravično ne izvrši, se ne bo dalo preprečiti, da turški narod samostojno ne nastopi.

Nekaj protikmetijske politike.

Iz delavskih, maloposestniških krogov smo prejeli:

Opetovano ste že pisali v Vašem listu, da socialdemokratska stranka ni nič drugega, kakor družba ljudi, ki bi radi živeli brez dela. To so ljudje, kakor je zapisal že pred dobrimi 20 leti rajni dr. Vošnjak: «Lenčka, k. bi rada dobro pipala, dobro papala, nič delala, a v sencu ajčkala.» Socialna demokracija vzgaja ljudi v brezdelneže, postopače, nezadovoljnoče in take, ki bi radi samo delili, kar so drugi s pridnostjo pridelali. Njih sredstva so hujskanje proti kmetu, proti krščansko mislečim sodelavcem, brezdelje, štrajki, psovanje in pa divjaštvo. V svoji strasti ne poznajo brezverski rdečkarji niti svojega tovariša delavca. Evo Vam živega vzgleda:

V Waltersdorfu pri Judenburgu na Gornjem Štajerskem so baje nek dan v začetku novembra l. l. soc. demokratje v veliki množini napadli vas. Več sto soc. demokratov jo je obkolilo. Oboroženi in nahujskani delavci so vdrli v vas pod pretvezo, da odvzamejo vaščanom orožje. V resnici so sociji odvzeli prebivalcem vse orožje: revolverje, puške itd. A ne samo orožje. Napadalcji so ropali vaščanom tudi drugo imetje: živež, obleko, obuvalo, da, celo denar! Rdečkarji niso gledali, da je prizadeti kmet, obrtnik ali delavec, ampak so kar vprek jemali vse, kar jim je prišlo pod roko. Celu pri dveh družinah ubogih železničarjev so odnesli obleko in čevlje. Tako daleč se spozabijo nahujskani rdečkarji.

Kaj pomeni to? Najprvo so odvzeli ljudem orožje, da se vaščani ne bi mogli braniti. Enake pohode nameravajo rdečkarji vprizoriti v drugih krajih. Tako dale. privede socialna demokracija svoje zapeljane ljudi. Tudi pri nas na Slovenskem, n. pr. v Mariboru, socialna demokracija obremenuje prebivalstvo z novimi občinskimi davki. Novi davek na nezazidano zemljo, po katerem bi lastnik v desetih letih sploh ne bil več lastnik iste. Nov davek na stanovanja, ki bi podražil bivašce tudi ubogemu delavcu, železničarju ter državnemu nastavljenju za dva do trikrat. Novi davek na gostilniške račune. Če boš primoran iti v gostilno na hrano ali na kozarec pijače, ti podražijo vse to za 5 odstotkov. A k temu še pride nov davek na vino in pivo ter kar bo silno podražilo vsa živila — še nov uvozni občinski davek na življenjske potrebščine. To se pravi, povzročati draginjno namenoma in ljudstvo razlaščati.

Bogataši tu niso prizadeti tako močno, pač pa ljudje iz nižjih in srednjih stanov. Čudim se, da more še kdo verjeti socialistom!

Nam pa se zdi, da mariborski sociji namenoma tako postopajo. Mislijo si: Ko bo po teh novih davkih draginja še večja, bo ljudstvo še bolj nezadovoljno. In tedaj bo za rdeče voditelje dana prilika za pravi njih cilj. Waltersdorf in Maribor sta si v končnih učinkih enaka in jasno izpovedujeta oba slučaja to, kar sociji zamolčujejo.

Dobrote SKS. Odkar je samostojnež Pucelj minister, smo prejeli sledeče dobrote: 1. Zvišanje kolekov in sodnijskih taks skoro za 100 odstotkov, 2. od 1. julija zvišanje železniških tarifov za 50 odstotkov, 3. zvišanje poštnin za 100 odstotkov, 4. zaprtje meje za živino sedaj, ko smo prisiljeni radi pomanjkanja krme živino v velikih množinah odprodajati, 5. načrt novega davčnega zakona, kateri vsebuje poleg dosedanjih, povišanih davkov še dva nova davka: davek na delo v višini 5 odstotkov vsega zaslužka delavca in davek na premoženje premično in nepremično. — Te dobrote naj opiše «Kmetijski list», poleg tega pa naj pove, da se po zaslugi sedanje vlade pobija draginja na račun kmeta, pove pa naj tudi, da je nekdo po zaslugi ministra Pucelja zaslužil težke milijone pri nemških volih in pri 23 tisoč komadih prašičev, ki so po izredni milosti še smeli zapustiti našo državo, pove naj nadalje, da so vsi živinozdravniki in «kmetijski strokovnjaki» napredovali v službi in končno, da je bil, radi zaslug za Vel. Lašče, odlikovan Puceljev zet Stibler. Ne pozabi naj omeniti nazadovanje Kmet. družbe in propad kmetijske šole v St. Juriju.

Velik uspeh samostojnežev. Odkar so se takozvani «kmetijski strokovnjaki» udinjali SKS, se ne brigajo več za kmetijstvo, ne prirejajo več predavanj, pač pa vlečejo za svoje brezdelje mastne plače iz državne blagajne. Ljudstvo se s studom in gnjevom obrača od teh ljudi in bojkotira vse ustanove, katereti ljudje «vodijo». Dokaz temu je izjava «ravnatelja» Belle-ta v zadnjem «Kmetovalcu», da nikdo več noče poslati svojih sinov v kmetijsko šolo v St. Jurij in bo ista propadla, drugi dokaz nam nudi Kmetijska družba, pri kateri pada število članov in bo kmalu prišel čas, da bo ta samostojna trdnjava, katere «delo» in popolno nesposobnost uradništva obsoja najhujše sam predsednik Pirca, štela kot ude le liberalne učitelje, gostilničarje, mesarje in druge podeželske oderuhe, kmeta pa nobenega.

Najboljšo sodbo o ministru Pucelju imajo koritarji v naši državi, ki trdijo, da bo, kar se tiče koritarstva, kmalu prekosil specialista Pašiča. Le pogledjmo uradne liste! Skoraj ni številke, da ne bi pustil avanzirati kake «kravje babice», ali kakega od države plačanega agitatorja Samostojne, pardon: kakega «kmetijskega strokovnjaka». V zahvalo za to se ti močje, naj se pišejo Skalicki, Vedernjak, Belle, Puklavec, Zabavnik itd. brigajo le za politiko, sedijo več v tajništvu SKS, kot v svojih uradih in čakajo na nadaljnjo povišanje. Vse, kar se malo pošteno misli, se norčuje radi odlikovanja Puceljevega zeta Stiblerja, kojega edina zasluga je, da je vzel hčer Puceljevo za ženo. Gotovo Pucelj ne šteje kot povod za odlikovanje Stiblerja veliko «priljubljenost», katero je Stibler užival pri celjski Zvezi in propad mnogih zadrug, katere je Stibler kot ravnatelj celjske Zveze ustanovil. Ali je mogoče predlagal Pucelj odlikovanje radi tega, ker je Stibler, ko je vse stranke absolviral, prispel v pristan SKS, v katerem čaka, da ob prvi priliki uskoči v kako drugo stranko? Ker se Pucelju mamejo tla in bo ž njim vred moral izginiti iz ministrstva njegov zet, pripravlja za njega in nekatere «zveste» mastna korita pod imenom «poljedelski atašje» v inozemstvu. Ti močje bi stali državo težke milijone, haska bi pa od njih ne imela ne država, ne kmetijstvo, temveč le — srečna SKS. Milijone, ki bi stala ta uredba, se naj da za nakup umetnih gnojil, plemenjakov, za zidanje žitnih skladišč, ustanovitev vnovčevalnic za živino itd., pa bo doseženo zvišanje produkcije in boljše vnovčenje kmetijskih pridelkov.

«Kmetijski list» — «Kmetovalec». Kdor bere «Kmetijski list», bi mislil, da samostojni minister Pucelj naj boljše skrbi za kmetijstvo, da vse doseže, da je največja sreča za slovenskega kmeta, da sedi na ministrskem stolčku kot minister poljedelstva mesar Pucelj. Zalostno, naravnost obupno sliko o delovanju ministra Pucelja nam odkriva zadnji «Kmetovalec», katerega urejujejo in pišejo sami samostojneži, ko poroča, da ni naše kmetijsko ministrstvo doseglo ne znižanih tarifov za prevoz drage krme, ne podpore za nakup krme, ne dobave živinske soli po znižani ceni, z eno besedo, da ni ničesar ukrenilo v varstvo naše živinoreje, ki je tako hudo prizadeta vsled letošnje suše. Izgovor, da vlada nima zadostnih sredstev, ne drži. Vlada in ž njo vred samostojnež Pucelj je v zadnjem času dovolila večmilijonske podpore za Sokole, za nepotrebno zapravljanje ob priliki proslave Kumanovega, za pretirano slavlje v Pragi, sam g. Pucelj je na teh ponavljajočih se šumnih gostijah bil prav «zidane volje», a za podporo kmetom, ki so težko prizadeti vsled suše, ima le prazne obljube. — Umestno je, da to ugotovi «Kmetijski list», potrebno pa je tudi, da opiše resnične zasluge Pucelja in to so: odlikovanje žlahte in samostojnih veljakov za neznane zasluge, mastna zarada pri volovski kupčiji v Nemčiji in pri izvozu 28.000 komadov prašičev, izvanredno naglo napredovanje samostojnežev živinozdravnikov in kmetijskih strokovnjakov.

V «Kmetijskem listu» zanima nekega koritarja, odkod dobivata «Domoljub» in «Slov. Gospodar» sredstva za svoj obstoj. Da ne bodo gg. samostojneži mislili, da so nas s tem vprašanjem spravili v kako zadrego, jini glasno povemo, da ne dobita ta dva lista ne od vlade.